

Lovforslag nr. L 42. Fremsat den 1. april 1998 af justitsministeren (Frank Jensen)

Forslag

til

Lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte

Kapitel 1

Anvendelsesområde m.v.

§ 1. Reglerne i denne lov finder anvendelse på bedrifter med drægtige søer og gylte, der holdes indendørs til landbrugsmæssigt formål.

§ 2. Ved so forstås et hundyr efter første faring.

Stk. 2. Ved gylt forstås et hundyr efter kønsmodning og inden faring.

§ 3. Justitsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af De Europæiske Fællesskabers direktiver om forsvarlig behandling af drægtige søer og gylte og om beskyttelse af disse dyrs velfærd.

§ 4. Reglerne i dyreværnsloven og i forskrifter, der udfærdiges med hjemmel i dyreværnsloven, finder desuden anvendelse på indendørs hold af drægtige søer og gylte.

Kapitel 2

Almindelige bestemmelser

§ 5. Søer og gylte skal senest 4 uger efter løbning og indtil 7 dage før forventet faring være løsgående i løsdriftssystemer i større eller mindre grupper. Enkelte dyr kan dog undtagelsesvis anbringes i enkeltdyrsbokse eller aflastningsstier, hvis det er nødvendigt af hensyn til dyrenes velfærd.

§ 6. Løsdriftssystemer skal opfylde følgende arealkrav med hensyn til frit tilgængeligt stiareal:

- For de første 4 søer skal der være mindst 2,8 m² pr. so.
- For de næstfølgende 6 søer skal der være mindst 2,2 m² pr. so.
- For de efterfølgende 10 søer skal der være mindst 2,0 m² pr. so.
- For hver yderligere so skal der være mindst 1,8 m².
- For de første 10 gylte skal der være mindst 1,9 m² pr. gylt.
- For de næstfølgende 10 gylte skal der være mindst 1,7 m² pr. gylt.
- For hver yderligere gylt skal der være mindst 1,5 m².

Stk. 2. I løsdriftssystemer må den enkelte sti ikke på noget sted være smallere end 3 m.

Stk. 3. I en aflastningssti må anbringes indtil tre dyr. I en aflastningssti skal der være mindst 2,8 m² tilgængeligt stiareal pr. dyr, dog skal den enkelte sti være mindst 3,5 m².

Stk. 4. I de i stk. 1 - 3 nævnte stier skal mindst 1,3 m² pr. so og 0,95 m² pr. gylt være areal med fast gulv og strøelse.

§ 7. Hvor drægtige søer og gylte holdes i enkeltdyrsbokse, jf. § 5, skal der være mindst 90 cm fast gulv målt fra krybbens bagkant. Boksene skal være indrettet således, at hvert svin kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær.

§ 8. For drægtige søer og gylte i løsdriftssystemer skal der være installeret et overbrusningsanlæg eller en tilsvarende anordning, hvorved dyrenes kropstemperatur kan reguleres.

§ 9. Drægtige søer og gylte skal have adgang til halm eller andet, der kan give mæthedfølelse og opfylde deres behov for rodemateriale.

Kapitel 3

Straf

§ 10. Med bøde eller hæfte straffes den, der overtræder §§ 5 - 9.

Stk. 2. I forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan der fastsættes straf af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 4

Ikrafttræden, overgangsbestemmelser m.v.

§ 11. Loven træder i kraft den 1. januar 1999.

Stk. 2. Ved hold af drægtige søer og gylte i bygninger, der er taget i brug før lovens ikrafttræden, skal de i §§ 5 - 9 nævnte krav dog senest være opfyldt den 1. januar 2014.

§ 12. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som landsdelenes særlige forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at sikre en bedre velfærd for drægtige søer og gylte, der holdes indendørs.

Det foreslås, at disse dyr fremover som udgangspunkt alene må holdes i løsdriftssystemer, hvor der stilles visse minimumskrav til stiarealerne. Hvis dyrene mere undtagelsesvis holdes i enkeltdyrsbokse, foreslås det tillige, at boksen har fast gulv på et vist minimumsareal.

Endvidere foreslås det, at dyrene skal have adgang til temperaturregulerende foranstaltninger i form af overbrusningsanlæg eller lignende samt til halm eller andet, der kan give dyrene en mæthedsfølelse og noget rodemateriale.

Forslaget skal sikre, at væsentlige adfærdsmæssige og fysiologiske behov hos dyrene opfyldes, idet de bl.a. får mulighed for at bevæge sig frit omkring og for at regulere deres kropstemperatur og få opfyldt deres behov for at rode.

2. De gældende regler

De gældende regler om svins velfærd er fastsat i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 998 af 14. december 1993 om beskyttelse af svin.

Bekendtgørelsen gennemfører rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Bekendtgørelsen indeholder bl.a. en regel om, at opbinding af svin er forbudt. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. januar 1994. Opbindingsforbudet gjaldt dog først fra den 1. januar 1996, og ved hold af svin i bygninger, der er taget i brug inden denne dato, er der fastsat en overgangsperiode, idet opbindingsforbudet i disse tilfælde senest skal være opfyldt den 31. december 2005.

Bekendtgørelsen er optrykt som bilag til lovforslaget.

3. Lovforslagets baggrund

Det fremgår af dyreværnslovens § 4, stk. 1, at ju-

stitsministeren kan fastsætte regler om dyrs opholdsarealer og opholdsrum og om inventaret heri. Efter § 4, stk. 2, kan regler vedrørende dyr i landbruget, der ikke beror på en forpligtelse af international karakter, alene fastsættes efter stk. 1, når reglerne er af mindre indgribende betydning.

Nærværende forslag beror ikke på en international forpligtelse, og forslaget indeholder regler af mere indgribende betydning, så det skønnes ikke muligt inden for rammerne af den givne bemyndigelsesbestemmelse i dyreværnslovens § 4, stk. 1, jf. stk. 2, at fastsætte forslagens regler om indendørs hold af drægtige søer og gylte i form af administrative forskrifter.

3.1. Det Dyreetiske Råds udtalelse om svineproduktion

Det Dyreetiske Råd afgav i oktober 1993 en udtalelse om svineproduktion. Rådet udtalte bl.a., at man anser det for etisk betænkeligt, at man i de moderne intensive produktionssystemer holder svin under forhold, hvor dyrene har meget ringe bevægelsesfrihed og få muligheder for at få opfyldt en række væsentlige behov. Sådanne systemer omfatter fikserede søer og slagtesvin på fuldspaltegulv.

Det Dyreetiske Råd udtalte desuden sin støtte til de igangværende initiativer fra den offentligt finansierede forskning, fra erhvervet og fra en række initiativrige producenter med henblik på at udvikle mindre restriktive og mere stimulusrige staldsystemer, f.eks. systemer, hvor søer kan gå løse i flok. Rådet opfordrede til, at disse initiativer på lidt længere sigt følges op af regler, som med passende overgangsordninger forbyder de mere restriktive og stimulusfattige staldsystemer.

3.2. Regeringens fødevarepolitiske redegørelse

I efteråret 1997 blev forholdene for svin i de intensive produktionssystemer genstand for en intensiv debat, og statsministeren gav i Folketingets spørgetime udtryk for, at dyrevelfærden på dette område skulle tages op til drøftelse.

I regeringens fødevarepolitiske redegørelse fra ja-

nuar 1998 tilkendegav regeringen, at der i særdeleshed inden for den moderne svine- og fjerkræproduktion kan være grundlag for at tilvejebringe nye regler, hvor der i højere grad bør fokuseres på etiske hensyn, herunder hensynet til dyrenes behov, frem for i så vidt omfang som hidtil at fokusere på produktionsøkonomien.

Navnlig for så vidt angår svineproduktionen påpegede regeringen, at man allerede i indeværende samling agtede at fremkomme med forslag til en ny lov om hold af svin, der i videre omfang end hidtil inddrager den etiske dimension.

3.3. Arbejdsgruppen om hold af svin

Justitsministeren og fødevarerministeren nedsatte den 22. januar 1998 en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for de to ministerier og Landbrugsrådet, samt forskningsprofessor Peter Sandøe, formand for Det Dyreetiske Råd, og dr. med. vet. H. B. Simonson, præsident for Foreningen til Dyrenes Beskyttelse.

Arbejdsgruppen fik følgende kommissorium:

»Der nedsættes en arbejdsgruppe, der har til opgave at komme med forslag til danske minimumsregler for hold af svin.

Disse regler skal sikre, at dyrene får opfyldt deres adfærdsmæssige behov. Dette indebærer bl.a., at dyrene som hovedregel skal have mulighed for at kunne bevæge sig frit omkring, have mulighed for temperaturregulering og have adgang til grovfoder/rodemateriale.

Arbejdsgruppen skal inddrage resultaterne af forskning og afprøvning på området og i videst muligt omfang tage hensyn hertil ved udformning af reglerne.

Reglerne skal endvidere indeholde overgangsordninger, som giver en passende tid til tilpasning af eksisterende staldsystemer, således at producenterne får rimelig tid til at omstille sig.«

Det blev tilkendegivet over for arbejdsgruppen, at gruppen forventedes medio februar 1998 at aflevere et udkast til regler, som allerede i indeværende samling kunne danne grundlag for gennemførelse af nye forskrifter, der øger dyrevelfærden for svin.

Arbejdsgruppen afleverede den 6. februar 1998 et forslag til lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte.

Arbejdsgruppens lovforslag begrænser sig til hold af søer og gylte, der er drægtige, og indeholder på fire hovedområder bestemmelser, der må antages at fremme dyrenes velfærd betydeligt:

For det første stilles der krav om, at dyrene skal gå i løsdriftssystemer en stor del af drægtighedsperioden,

ligesom der stilles minimumskrav til arealet i sådanne systemer, jf. §§ 5 og 6. Herved sikres det, at dyrene får mulighed for at bevæge sig frit omkring i stedet for, at de står fikseret i enkeltdyrsbokse eller står bundet.

For det andet stilles der krav om installation af overbrusningsanlæg eller lignende i løsdriftssystemerne, så dyrene har mulighed for at regulere deres kropstemperatur, jf. § 8.

For det tredje stilles der krav om, at dyrene skal have adgang til halm eller andet, der kan give dyrene en mæthedfølelse, jf. § 9. Hos drægtige søer kan sult udgøre et væsentligt velfærdsproblem, og ved at stille et sådant krav sikres, at dyrene får et supplement til det traditionelle koncentrerede foder, således at sultfølelsen mindskes, og eventuelle aggressioner derved dæmpes.

For det fjerde stilles der krav om, at dyrene skal have adgang til halm eller andet, der kan opfylde deres behov for at rode, jf. § 9.

Arbejdsgruppen foreslår, at reglerne træder i kraft den 1. januar 1999, og at der indføres en overgangsperiode på 15 år for hold af drægtige søer og gylte i bygninger, der er taget i brug inden lovens ikrafttræden. Herved gives der landmændene en rimelig periode til tilpasning af bygningerne og omstilling af produktionen.

Arbejdsgruppen har tillige afgivet en afsluttende erklæring, hvori arbejdsgruppen bl.a. udtaler følgende:

»Arbejdsgruppen mener også, at der er grund til at se nærmere på andre dele af svineproduktionen. Det gælder bl.a. hold af slagtesvin.

Inden for den givne meget korte tidsramme mener gruppen dog ikke, at det er muligt at komme med forslag, som i tilstrækkelig grad baserer sig på resultaterne af forskning og afprøvning. Når det f.eks. drejer sig om slagtesvin, er de foreliggende afprøvningsresultater langt mindre entydige, end de er for hold af gylte og drægtige søer.

Arbejdsgruppen foreslår derfor, at arbejdsgruppen fortsætter sit arbejde og ser nærmere på de øvrige aspekter af svineproduktionen.

Det foreslås endvidere, at arbejdsgruppen ikke blot skal have til opgave at foreslå nye nationale regler på området, men også kan komme med forslag vedrørende den danske holdning i EU ved den forestående revision af Rådets direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.«

3.4. Justitsministeriets overvejelser

Det er Justitsministeriets opfattelse, at der i den moderne svineproduktion er grund til at udarbejde nye

regler, der i højere grad fokuserer på de dyreetiske hensyn og dyrenes behov.

Justitsministeriet deler Det Dyreetiske Råds opfattelse af, at de udbredte produktionssystemer med fikserede søer udgør et særligt problem.

Justitsministeriet er endvidere enig med arbejdsgruppen i, at det på baggrund af de nyeste forskningsresultater og den praktiske erfaring, der efterhånden er opnået, er muligt at lave regler om løsdrift for drægtige søer og gylte. Det vil være et betydeligt dyrevelfærdsmæssigt fremskridt at give dyrene mulighed for at bevæge sig frit omkring i stedet for som nu, hvor dyrene i vidt omfang er fikserede i enkeltdyrsbokse.

Forslaget til lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte er i overensstemmelse med arbejdsgruppens udkast til regler herom, idet der dog i relation til arealkravene på grundlag af efterfølgende forhandlinger med arbejdsgruppens medlemmer er sondret mellem søer og gylte.

Justitsministeriet finder det tillige påkrævet, at arbejdsgruppen fortsætter sit arbejde med henblik på at lave regler for hold af andre svin end drægtige søer og gylte, herunder slagtesvin, og at dette arbejde kan finde sted over en rimelig tidshorison, så alle muligheder og alternativer kan gennemgås nøje.

Justitsministeren agter derfor at lade arbejdsgruppen fortsætte sit arbejde, så velfærden også for disse dyr kan forbedres.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for det offentlige.

5. Lovforslagets miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke umiddelbart at have miljømæssige konsekvenser, idet kravet om strøelse på lejearealet og adgang til halm eller andet rodemateriale m.m. vil kunne imødekommes, uden at producenten behøver at overgå til systemer med dybstrøelse med de dertil hørende konsekvenser for miljøet.

Hvis producenterne vælger at bruge dybstrøelsessystemer, vil det kunne have miljømæssige konsekvenser bl.a. i form af større ammoniakfordampning og mindre udnyttelse af husdyrgødningen.

Lovforslaget skønnes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser for landbruget, idet de foreslåede krav vil betyde ekstra omkostninger til en øget arbejdsindsats i og med, at der stilles krav om fast gulv og strø-

else, som formentlig vil skulle rengøres oftere end stier med fuldspaltegulve, ligesom der må påregnes begrænsede merudgifter til halm eller andet, der kan give dyrene mæthedsfølelse og opfylde deres behov for at rode.

Endvidere vil de øgede arealkrav pr. so eller gylt og kravet om installation af overbrusningsanlæg eller lignende anordninger medføre øgede udgifter for erhvervet. Omfanget af disse meromkostninger vil i nogen udstrækning blive kompenseret af færre anlægskostninger ved nybyggeri, idet der ikke skal investeres i enkeltdyrsbokse og andet inventar i samme omfang som ved de gængse staldbyggerier.

Hidtidige erfaringer viser, at produktiviteten i løsdriftssystemer ligger på niveau med produktiviteten i traditionelle stalde. Løsdriftssystemer stiller imidlertid større krav til driftsledelse. Hvis dette krav opfyldes, vil der som udgangspunkt ikke blive tale om ændrede driftsresultater.

Der vil dog være driftsøkonomiske indkøringsomkostninger, idet der må forventes en højere udskiftningsprocent ved introduktion af hidtil fikserede søer i et nyt løsdriftssystem, fordi nogle af søerne ikke vil kunne omstille sig og derfor må tages ud af den almindelige drift.

Lovforslagets driftsøkonomiske konsekvenser forventes dog at begrænse sig til en indkøringsperiode på 1 - 2 år for den enkelte svineproducent, når denne overgår til løsdriftssystemet, mens det på grund af den foreslåede lange overgangsperiode ikke umiddelbart forventes at få væsentlige branche- og samfundsøkonomiske konsekvenser. Se i øvrigt bemærkningerne til § 11.

6. Lovforslagets EU-retlige aspekter

Rådets direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin er et minimumsharmoniseringsdirektiv, som ikke er til hinder for, at Danmark nationalt fastsætter skærpede mindstekrav. Lovforslaget har derfor ingen umiddelbare EU-retlige konsekvenser.

Ifølge artikel 6 i ovennævnte direktiv skulle Kommissionen senest den 1. oktober 1997 forelægge Rådet en rapport udarbejdet på grundlag af en udtalelse fra Den Videnskabelige Veterinærkomité om det eller de intensive opdrætssystemer, der ud fra et patologisk, zooteknisk, fysiologisk og adfærdsmæssigt synspunkt opfylder kravene til svins velfærd, samt om de forskellige systemers samfundsøkonomiske følgevirkninger. Rapporten skulle navnlig omhandle velfærd for søer opdrættet i forskellige grader af indelukning

og i flok, og den skal være ledsaget af relevante forslag, der bygger på rapportens konklusioner.

Den Videnskabelige Veterinærkomité afgav udtalelse den 30. september 1997, og Kommissionen må forventes snarest at forelægge Rådet en sådan rapport med forslag til revision af direktivet. Under de kommende forhandlinger om forslaget vil Danmark kunne tage udgangspunkt i de her foreslåede regler, hvoraf bl.a. § 6, stk. 4, netop er baseret på udtalelsen fra Den Videnskabelige Veterinærkomité. Lovforslaget vil således kunne få indirekte virkning på den danske holdning til den forestående revision af EU-reglerne.

7. Hørte myndigheder og interesseorganisationer

Lovforslaget har været sendt til høring hos Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljø- og Energiministeriet, Dyreværnsrådet, Det Dyreetiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, Landbrugsraadet, Landsforeningen af Danske Svineproducenter, Landsudvalget for Svin, De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug, Slagteriernes Forskningsinstitut, Danske Slagterier, Kødbbranchens Fællesråd, professor Henning Staun fra Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Den Danske Dyr lægeforening, Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark, Dyrenes Dags Komité, Dyreværnsforeningernes Fællesråd og Dyrefondet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen angiver lovens anvendelsesområde. Omfatter et bedrifter med drægtige søer og gylte, der holdes indendørs til landbrugsmæssigt formål.

Herved holdes bedrifter med udegående dyr uden for lovens anvendelsesområde, idet dyrene på sådanne bedrifter holdes under helt andre forhold end dyrene i de gængse intensive indendørsproduktionssystemer. Dyrene er således ikke fikserede og har en anderledes fri adgang til rodemateriale og foder, der giver mæthedsfornemmelse, ligesom de kan regulere deres kropstemperatur efter behov ved sølebadning og lignende. Der er derfor ikke det samme behov for at fastsætte regler om disse forhold for udegående svin.

Endvidere gælder loven kun for bedrifter, der holder svin til landbrugsmæssigt formål, dvs. med henblik på kødproduktion eller avl. Loven gælder for alle bedrifter - uanset størrelse - der producerer svin til det anførte formål.

Hold af f.eks. drægtige hængebugsvin som kæledyr omfattes således ikke af forslaget. Det samme gør sig

gældende for drægtige søer og gylte, der holdes med henblik på opdræt af forsøgsdyr (minigrise).

Til § 2

Bestemmelsen definerer, hvad der forstås ved en sø og en gylt. Definitionerne svarer med en enkelt sproglig ændring til de definitioner, der er angivet i § 2, stk. 3 og 4, i den gældende bekendtgørelse om beskyttelse af svin. De er endvidere i overensstemmelse med definitionerne i Rådets direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin, artikel 2, nr. 3 og 4.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til § 4 a i dyreværnsloven, jf. lov nr. 386 af 6. juni 1991 som ændret bl.a. ved lov nr. 183 af 14. april 1993. Formålet med bestemmelsen er at gøre det muligt administrativt at gennemføre direktiver fra EU om forsvarlig behandling af dyr og beskyttelse af dyrs velfærd.

Bestemmelsen blev foreslået indsat i dyreværnsloven i 1992, idet der havde vist sig et behov herfor. De internationale forpligtelser på dyreværnsområdet, der tidligere i det væsentlige forelå som udkast til forordninger, som efter vedtagelsen virker som national ret, havde i praksis vist sig i vidt omfang at blive fastsat som direktiver, der normalt kræver nationale opfyldelsesbestemmelser. Af lovtekniske såvel som af praktiske grunde fandt man det derfor hensigtsmæssigt i dyreværnsloven at åbne mulighed for, at sådanne regler kan gennemføres administrativt.

Forud for deltagelse i arbejdsgruppemøder i EU-regi inden for dyreværnsområdet afholder Justitsministeriet møder i en særlig komité ("den nationale komité"), hvor udkast til EU-direktiver løbende gennemgås og drøftes. Den nationale komité består foruden af embedsmænd fra de berørte ministerier dels af særligt sagkyndige, dels af interesserepræsentanter fra landbruget og dyreværnsforeningerne. Derudover suppleres komiteen med eksperter og repræsentanter for interesseorganisationer inden for de særlige områder, som skal drøftes. Direktivudkastene bliver tillige forud for den endelige vedtagelse forelagt Folketingets Europaudvalg.

På denne baggrund vedtog Folketinget i 1993 den foreslåede ændring af dyreværnsloven.

Adgangen til administrativt at fastsætte regler, der gør det muligt at opfylde vore internationale forpligtelser også på svineområdet, er således allerede givet i dyreværnsloven. Med gennemførelsen af en særlv

for drægtige søer og gylte, findes bestemmelsen dog også af pædagogiske årsager at burde medtages heri.

Såfremt EU ved den forestående revision af direktivet om beskyttelse af svin fastsætter skærpede mindstekrav for drægtige søer og gylte i forhold til de i dette forslag foreslåede regler, vil EU-reglerne herefter kunne gennemføres i dansk ret ved udfærdigelse af administrative regler med hjemmel i denne lov.

Til § 4

Bestemmelsen præciserer, at dyreværnslovens generelle regler om beskyttelse af dyr fortsat finder anvendelse på svin omfattet af denne lov. Det samme er tilfældet med regler udstedt med hjemmel i dyreværnsloven.

Det drejer sig eksempelvis om de generelt formulerede regler i dyreværnslovens §§ 1-3, hvorefter dyr bl.a. skal behandles forsvarligt, og hvorefter den, der holder dyrene, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt og huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, ligesom dyrene skal tilses mindst en gang om dagen.

Endvidere vil de hidtil gældende bestemmelser i bekendtgørelser, der fastsætter regler om svin, og som er udstedt i medfør af dyreværnsloven, fortsat være gældende i det omfang, der ikke ved nærværende forslag fastsættes nye regler på området. En række bestemmelser i bekendtgørelse om beskyttelse af svin og bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr vil således fortsat være gældende også for så vidt angår drægtige søer og gylte.

Det gælder f.eks. § 4 i bekendtgørelsen om beskyttelse af svin, hvorefter det er forbudt at opbinde svin. Ved bekendtgørelsens § 32, stk. 2, er fastsat en overgangsperiode, hvorefter forbudet senest skal være opfyldt den 31. december 2005 for bygninger, der er taget i brug inden den 1. januar 1996. Ved hold af drægtige søer og gylte i alle ny- og ombyggede stalde, der tages i brug efter lovforslagets ikrafttræden, må dyrene således naturligvis ikke stå bundne, men skal holdes i løsdrift.

Til § 5

Bestemmelsen i 1. pkt. fastslår, at drægtige søer og gylte i det meste af drægtighedsperioden skal gå løse i større eller mindre flokke i løsdriftssystemer. Løsdriftssystemer imødekommer dyrenes sociale behov og giver dyrene større bevægelsesfrihed.

Efter forslaget skal dyrene fortsat kunne holdes i traditionelle bokse indtil 4 uger efter løbning. Bag-

grunden herfor er, at det efter de foreliggende oplysninger ikke kan udelukkes, at det ville give produktionsmæssige tab at lade dyrene gå løse straks efter løbning. Dette skyldes, at dyrene udsættes for en vis belastning, når de sættes sammen med andre dyr, og der skal etableres en rangorden mellem de stærkeste og svageste dyr i gruppen. Risikoen for stress og øget aggression ved sammensætning med andre dyr straks efter løbning vil kunne medføre en sådan belastning, at implantationen forstyrres, så fostrene ikke sætter sig fast i børhornene. Det kan føre til mindre kuldstørrelser eller egentlige aborter.

Der forskes i øjeblikket i, om belastningsniveauet og dermed risikoen for tab af fostre kan begrænses ved f.eks. ændret fodring eller anderledes indretning af stierne. Resultaterne er imidlertid endnu ikke entydige.

Efter forslaget kan dyrene på ny anbringes i bokse 7 dage før forventet faring. Det bemærkes hertil, at dyrene bør have nogle få dage til at vænne sig til at stå i en fareboks, når de har været vant til at gå løse i grupper. Det belaster dyrene at omstille sig til nye forhold, og det er derfor vigtigt, at dette ikke sker alt for tæt på faringstidspunktet, hvor dyrene er mere udsatte.

Med hensyn til løsdrift omkring faring og i diegivningsperioden viste forsøg udført frem til marts 1996 af Landsudvalget for Svin og Danske Slagterier i samarbejde med Statens Husdyrbrugsforsøg, at pattegrisedødeligheden i fem udvalgte stisystemer var betydeligt højere (over 20 %) end den pattegrisedødelighed, der registreredes i veldrevne intensive besætninger med søer i boks. Der er fortsat ikke udviklet stisystemer til løsdrift omkring faring og i diegivningsperioden, som inden for en rimelig produktionsøkonomisk ramme kan sikre en pattegrisedødelighed, der er acceptabelt lav.

For gruppeopstaldede drægtige søer og gylte kan der være problemer med, at nogle svin ikke kan klare sig i flokken og må tages ud. Materiale fra Den Rulende Afprøvning under Landsudvalget for Svin og oplysninger fra Danmarks Jordbrugsforskning viser, at ca. 10 % af gruppeopstaldede drægtige søer ikke kan klare sig i flokken og må tages ud på grund af aggressioner. Det kan enten være meget aggressive søer eller søer, som er ofre for de andres aggressioner, der må tages ud af flokken.

Det er derfor vigtigt at bevare muligheden for, at enkelte dyr i særlige situationer undtagelsesvis kan tages ud af flokken og enten anbringes i enkeltdyrsbokse eller i aflastningsstier sammen med et eller to andre dyr, hvis det er nødvendigt af hensyn til dyrenes vel-

færd. Det må forventes, at behovet for at tage dyr ud af løsdriftssystemerne på grund af aggressioner eller frygt vil blive stadigt mindre, idet man ved fortsat udvikling af staldindretning og fodringssystemer kan mindske aggressionerne, ligesom man ved selektiv avl kan søge at mindske aggressiviteten og derved få de mest rolige og velegnede dyr til løsdrift.

Hvis dyrene af andre årsager er kommet til skade eller blevet syge, skal der ligeledes være mulighed for at tage dem ud af flokken og placere dem i enkeltdyrsboks eller aflastningsstier.

Til gengæld bør der så i alle tilfælde stilles krav til indretningen af boksene og til arealstørrelsen i aflastningsstierne. Herom henvises til bemærkningerne til § 6, stk. 3, og § 7.

Til § 6

Erfaringerne med løsdriftssystemer viser, at jo færre dyr, der går sammen, jo større plads kræves der pr. dyr. I stk. 1 foreslås det derfor, at arealkravene i løsdriftssystemer gradueres alt efter hvor stor en gruppe dyr, der holdes sammen i en sti. Endvidere foreslås arealkravene at skulle fastsættes efter, om der er tale om søer eller gylte, idet gylte sædvanligvis er mindre end søer.

For de første fire søer i en gruppe skal der være mindst 2,8 m² frit tilgængeligt stiareal pr. so, mens der for de næste 6 søer skal være mindst 2,2 m² pr. so. For de efterfølgende 10 søer skal der være mindst 2,0 m² pr. so, og for hver yderligere so skal der være mindst 1,8 m².

For de første 10 gylte skal der være mindst 1,9 m² pr. gylt, og for de næste 10 skal der være mindst 1,7 m² pr. gylt, mens der for hver yderligere gylt skal være mindst 1,5 m².

Der er tale om frit tilgængeligt stiareal, hvorved forstås, at det er et areal, som dyrene har adgang til hele tiden, og som ikke udfyldes af krybber og lignende. De omkringliggende områder, som dyrene kun lejlighedsvis lukkes ud i, som f.eks. separate fodringsbokse og gangarealer hen til disse, kan ikke medregnes i det frit tilgængelige stiareal.

For at give dyrene mulighed for at bevæge sig relativt ubesværet rundt og forbi hinanden og udelukke risikoen for, at en dominerende so eller gylt ved at stille sig på tværs forhindrer svagere dyr i at bevæge sig rundt i en sti og eventuelt flygte fra aggressioner, stilles der i stk. 2 krav om, at den enkelte sti i løsdriftssystemer ikke på noget sted må være smallere end 3 m.

Hvis et dyr f.eks. er offer for andre dyrs aggressio-

ner i en sådan grad, at dyrets velfærd er truet, kan det tages ud af løsdriftssystemet og placeres i en enkeltboks eller en aflastningssti, jf. § 5. I tilfælde af, at dyret placeres i en aflastningssti, stilles der i § 6, stk. 3, krav om, at der skal være mindst 2,8 m² frit tilgængeligt stiareal pr. dyr i aflastningsstien. Dog skal den enkelte aflastningssti være mindst 3,5 m². Der må endvidere højst anbringes 3 dyr i en aflastningssti, så dyrene får mere ro til at restituere sig end i de almindelige løsdriftsstier. Se endvidere bemærkningerne til § 5.

I stk. 4 bestemmes det, at i løsdriftssystemer og aflastningsstier skal mindst 1,3 m² pr. so og 0,95 m² pr. gylt af stiarealet være med fast gulv og strøelse. Herved forbydes brugen af fuldspaltegulve, som ikke giver de store muligheder for at tildele dyrene strøelse, og som kan gøre det vanskeligt for dyrene at regulere deres kropstemperatur, ligesom deres behov for at rode vanskeligt kan imødekommes. Det er derfor af flere grunde vigtigt for dyrenes velfærd, at de har et areal, hvor der er fast gulv med en eller anden form for strøelse. Se i øvrigt bemærkningerne til § 9.

Mindstekravene i stk. 4 til den del af stiarealet, der skal have fast gulv og strøelse, er i overensstemmelse med anbefalingerne i Den Videnskabelige Veterinærkomité's udtalelse af 30. september 1997. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 6.

Til § 7

Bestemmelsen sikrer, at drægtige søer og gylte, der holdes i enkeltdyrsbokse, har mindst 90 cm fast gulv målt fra krybbens bagkant. Bestemmelsen har først og fremmest betydning for dyrene i perioden fra løbning og fire uger frem, men også i de situationer, hvor det efterfølgende har været nødvendigt at fjerne et dyr fra flokken på grund af frygt eller aggressivitet og indsætte dem i bokse, vil denne bestemmelse have en dyrevelfærdsmæssig betydning.

Boksene skal være indrettet således, at dyret kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær. Det gælder i øvrigt for alle svin uanset hvilket staldsystem, de går i, jf. § 11, stk. 1, i bekendtgørelsen om beskyttelse af svin, men det er vigtigt at understrege dette, når det drejer sig om enkeltdyrsbokse, hvor der ikke for tiden stilles mindstekrav til arealstørrelsen eller til indretningen i øvrigt.

Til § 8

Bestemmelsen fastslår, at dyrene skal have mulighed for at regulere deres kropstemperatur. Svin har ikke svedkirtler på kroppen og kan derfor ikke svede

F. t. l. vedr. hold af drægtige søer og gylte

over hele kroppen som f.eks. mennesker. Svin har derfor et stort behov for at kunne få afkølet kroppen på en anden måde, når det bliver varmt eller efter fysisk aktivitet. Hvis de har mulighed for at blive våde, kan de få afkølet kroppen ved fordampning af vandet fra kroppen.

En af de måder, hvorpå svin således kan blive kølet af, er ved at installere et overbrusningsanlæg, der kan indstilles til, f.eks. når det er over en vis temperatur, én gang i timen at sende et brus af vand ud over et bestemt område af stien. Svinene kan så søge hen til dette område, hvis de har behov for at blive afkølet. Af hensyn til eventuelle aggressioner blandt dyrene, bør man ved installering af sådanne anordninger tage højde for, at alle dyrene får tilstrækkelig adgang til vandet, f.eks. ved at afpasse intervallet mellem overbrusninger, varigheden af disse og udstrækningen af det overbrusede areal efter dyrenes adfærdsmæssige reaktion.

Til § 9

Bestemmelsen stiller krav om, at drægtige søer og gylte skal have adgang til halm eller andet, der kan give mæthedfølelse, og som tillige kan opfylde dyrenes behov for at rode.

Et væsentligt velfærdsproblem for drægtige søer er, at de ofte er sultne. Drægtige søer fodres normalt med et koncentreret foder, som opfylder deres behov for næringsstoffer, men som ikke giver tilstrækkelig mæthedfølelse. Det skyldes hensynet til pattegrisenes overlevelse i den efterfølgende diegivningsperiode. Hvis søerne bliver for fede, opstår der angiveligt hypopigere problemer under og efter faring med risiko for efterfølgende sygdomme med nedsat mælkeydelse til følge. Alternativ fodring med fiberrige foderblandinger eller et supplement i form af grovfoder har vist sig at øge mætheden uden at indvirke negativt på diegivningsperioden.

Tilsvarende har halm en positiv virkning, idet halmen øger mavefyldningen og dermed mæthedfølelsen, og så kan halmen tillige fungere som medium for fødesøgningsadfærd, der er en vigtig og aggressionsdæmpende adfærd for sultne søer. Derfor er kravet om halm eller andet, der giver dyrene mæthedfølelse, et vigtigt fremskridt for dyrenes velfærd, samtidig med at den enkelte landmand selv kan vælge, om dyrene skal have halm, eller om de skal have en anden form for foder, der dæmper sultfølelsen.

Det er almindeligt kendt, at svin har et stort behov for at rode. Der stilles derfor også krav om, at de omhandlede søer og gylte skal have adgang til rodema-

teriale. Dette kan være i form af halm eller andet strøelse.

Ved tildeling på stigulvet af tilstrækkeligt halm, så alle dyrene i stien kan komme til både at æde af halmen og rode i den, vil halm alene kunne opfylde begge kravene i denne bestemmelse. Landmanden har dog også mulighed for at vælge alternativer som f.eks. at strø med høvlspåner, som dyrene kan rode i, og så ved siden af give dem strukturholdigt og fiberrigt grovfoder, så de får en vis mæthedfølelse. Endelig kan landmanden selvfølgelig vælge at give dyrene både tilstrækkeligt halm til at opfylde kravene og derudover ekstra grovfoder ved siden af, idet loven ikke er til hinder for, at dyrene får endnu bedre forhold end de lovbestemte mindstekrav.

Til § 10

Bestemmelsen indeholder reglerne om straf for overtrædelse af loven. Efter stk. 1 går strafferammen fra bøde til hæfte for overtrædelse af §§ 5 - 9. Efter stk. 2 er der hjemmel til at indsætte bestemmelser om en tilsvarende strafferamme i administrative forskrifter, der udfærdiges efter lovens § 3. Efter stk. 3 er der tillige mulighed for at pålægge juridiske personer strafansvar i overensstemmelse med reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til § 11

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1999, men at der for hold af drægtige søer og gylte i bygninger, der er taget i brug før denne dato, gælder en overgangsperiode på 15 år fra lovens ikrafttræden.

Herved sikres det, at bestemmelserne i loven, der de første 15 år kun gælder ved hold af dyrene i ny- eller ombygninger, på sigt også skal finde anvendelse på eksisterende staldanlæg. Landmænd, der inden den 1. januar 1999 har bygget om eller bygget nyt, får således en rimelig periode til at tilpasse deres bygninger og eventuelt omstille deres produktion, således at der kan ske en løbende tilpasning til lovens krav. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 5.

I de gældende regler om beskyttelse af svin er der fastsat minimumskrav om f.eks. arealkrav ved flokvis opdræt af svin og forbud mod opbinding af svin, jf. § 3 og § 4 i bekendtgørelsen om beskyttelse af svin.

For så vidt angår arealkravene, skal drægtige søer og gylte af ter lovforslagens ikrafttræden have mindst det areal til rådighed, der følger af lovforslagens § 6, og det vil således ikke være tilstrækkeligt at følge mi-

nimumskravene i § 3 i bekendtgørelsen om beskyttelse af svin.

For så vidt angår opbindingsforbudet i bekendtgørelsens § 4, er det fortsat gældende, og ved hold af drægtige søer og gylte i ny- og ombygninger, der tages i brug efter lovforslagets ikrafttræden, må dyrene således ikke stå opbundne. For hold af drægtige søer og gylte i bygninger, der er taget i brug inden lovforslagets ikrafttræden, skal opbindingsforbudet opfyldes

senest den 31. december 2005, jf. § 32, stk. 2, i bekendtgørelsen om beskyttelse af svin. Der henvises desuden til bemærkningerne til § 4.

Til § 12

Bestemmelsen fastlægger lovens territoriale gyldighed.

Bilag 1

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 998 af 14. december 1993

Bekendtgørelse om beskyttelse af svin¹⁾

medfør af § 4, stk. 1, § 4a, § 12, stk. 1, § 14, stk. 3, § 24a samt § 28, stk. 5 og stk. 7, i dyreværnsloven, jf. lov nr. 386 af 6. juni 1991 som ændret ved lov nr. 183 af 14. april 1993, samt under henvisning til rådets direktiv af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin 91/630/EØF fastsættes følgende:

Kapitel 1

Bekendtgørelsens område m.v.

§ 1. Reglerne i denne bekendtgørelse finder anvendelse på bedrifter med svin, der holdes indelukket med henblik på avl og opfødning.

Stk. 2. Reglerne i § 3 og § 4 finder ikke anvendelse på bedrifter med under seks svin eller fem søer med deres pattegrise.

§ 2. Ved svin forstås et svin i enhver alder, uanset om det opdrættes til avl eller opfødning.

Stk. 2. Ved orne forstås et hundyr efter puberteten, bestemt til avl.

Stk. 3. Ved gylt forstås et hundyr efter puberteten og inden faring.

Stk. 4. Ved so forstås et hundyr efter første faring.

Stk. 5. Ved en diegivende so forstås et hundyr fra perinatalperiode til fravænnning af pattegrise.

Stk. 6. Ved goldso og drægtig so forstås en so mellem fravænnning og perinatal periode.

Stk. 7. Ved pattegris forstås en gris fra fødsel til fravænnning.

Stk. 8. Ved fravænnet gris forstås en gris fra fravænnning og indtil 10 uger.

Stk. 9. Ved avls- og slagtesvin forstås et svin fra 10 uger indtil slagning eller avlsbrug.

Kapitel 2

Arealkrav

§ 3. Der skal være frit gulvareal til hver fravænnet gris eller hvert avls- og slagtesvin, der opdrættes i flok, på mindst:

- 0,15 m² til svin med en gennemsnitsvægt på 10 kg eller derunder.
- 0,20 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 10 kg og 20 kg.
- 0,30 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 20 kg og 30 kg.
- 0,40 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 30 kg og 50 kg.
- 0,55 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 50 kg og 85 kg.
- 0,65 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 85 kg og 110 kg.
- 1,00 m² til svin med en gennemsnitsvægt på over 110 kg.

Kapitel 3

Almindelige bestemmelser

§ 4. Opbinding af svin er forbudt.

1) Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv 91/630/EØF, EF-Tidende L 340 s. 33.

§ 5. De materialer, der anvendes til stalde, navnlig bokse og inventar, som svinene kan komme i kontakt med, må ikke være skadelige for dem og skal kunne rengøres og desinficeres effektivt.

§ 6. Bygningens isolering, opvarmning og ventilation skal sikre, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentrationer af luftarter holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for svinene.

§ 7. Alt automatiseret eller mekanisk udstyr, der er af betydning for svinenes sundhed og velfærd, skal kontrolleres mindst én gang daglig. Hvis der opdages defekter, skal disse straks udbedres, og hvis det ikke lader sig gøre, skal der træffes passende foranstaltninger til at sikre svinenes sundhed og velfærd, indtil defekten er udbedret.

Stk. 2. Anvendes der et mekanisk ventilations-system, skal der forefindes et egnet reservesystem, således at der kan ske tilstrækkelig luftfornyelse til at beskytte svinenes sundhed og velfærd, hvis systemet svigter. Der skal endvidere være installeret et alarmsystem til at advare den ansvarlige for dyreholdet om svigtet. Alarmsystemet skal afprøves jævnligt.

§ 8. Svinene må ikke til stadighed holdes i mørke. For at imødekomme svinenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov skal der forefindes en passende naturlig eller kunstig belysning. Den kunstige belysning skal svare til varigheden af den naturlige belysning mellem kl. 9 og kl. 17.

Stk. 2. Der skal endvidere være en passende (fast eller mobil) lyskilde af tilstrækkelig styrke til, at svinene til enhver tid kan tilses.

§ 9. Alle svin skal tilses mindst en gang daglig af den ansvarlige for dyreholdet.

Stk. 2. Syge eller tilskadekomne svin skal omgående plejes og skal om fornødent kunne isoleres i egnede stalde med tør og bekvem strøelse.

Stk. 3. En dyrlæge skal konsulteres hurtigst muligt, hvis de enkelte svin ikke viser tegn på bedring ved den i stk. 2 nævnte pleje.

§ 10. Hvis svinene er opstaldet flokvis, skal der træffes foranstaltninger til at forhindre slagsmål, der går ud over normal adfærd.

Stk. 2. Svin, der udviser vedholdende aggressivitet over for andre dyr, eller som er ofre for

denne aggressivitet, skal isoleres eller holdes på afstand af flokken.

§ 11. Svinestaldene skal være indrettet således, at hvert svin kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær.

Stk. 2. Ethvert svin skal kunne anvende rene lejearealer.

Stk. 3. Ethvert svin skal kunne se andre svin med undtagelse af svin, der holdes isoleret på grund af sygdom eller tilskadekomst.

§ 12. Hvis der anvendes bindsler, må disse ikke skade svinene, og de skal kontrolleres jævnligt og om nødvendigt reguleres for at sidde bekvemt. Hvert bindsel skal være langt nok til, at svinene kan bevæge sig i overensstemmelse med § 11, stk. 1. Bindslerne skal være udformet således, at der såvidt muligt ikke er risiko for, at svinene kan blive kvalt eller komme til skade.

§ 13. Stalde, stier, inventar og redskaber til svin skal regelmæssigt rengøres og desinficeres for at forebygge tilstedeværelse af sygdomsbærende organismer.

Stk. 2. Gødning, urin og spildfoder skal fjernes så ofte som nødvendigt for at forhindre lugt og for at forhindre at fluer, rotter, mus og andre skadedyr tiltrækkes.

§ 14. Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så der er risiko for, at svinene kommer til skade, og de skal være konstrueret således, at svin, der står eller ligger på dem, ikke kommer til skade eller udsættes for lidelse. De skal være tilpasset svinenes størrelse og vægt og danne en hård, jævn og stabil overflade.

Stk. 2. Lejearealet skal være bekvemt, rent og passende drænet og må ikke kunne skade svinene. Hvis der udlægges strøelse, skal dette være rent, tørt og uskadeligt for svinene.

§ 15. Alle svin skal have adgang til foder, der passer til deres alder, vægt, adfærdsmæssige og fysiologiske behov af hensyn til deres velfærd og sundhed.

§ 16. Alle svin skal fodres mindst én gang daglig. Hvis svinene opdrættes flokvis og ikke fodres efter ædelyst eller ved hjælp af automatisk fodringssystem, skal hvert dyr have adgang til foder på samme tid som de andre i flokken.

§ 17. Svin på over to uger skal have fri adgang til frisk vand i tilstrækkelig mængde eller kunne stille deres væskebehov på anden måde.

§ 18. Udstyr til fodring og vanding skal være udformet, fremstillet, placeret og vedligeholdt på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for forurening af svinenes foder og vand.

§ 19. Ud over de foranstaltninger, der normalt træffes for at forhindre halebidning og andre uvaner, samt for at svinenes adfærdsmæssige behov skal kunne tilfredstilles, skal der til alle svin - under hensyn til det omgivende miljø og belægningen - være udlagt halm eller andet materiale eller egnede genstande.

Kapitel 4

Særlige bestemmelser vedrørende orner

§ 20. Ornestier skal være placeret og konstrueret således, at ornen kan vende sig, høre, lugte og se andre svin. Ornen skal have et rent, tørt og bekvemt lejeareal.

Stk. 2. Stien til en voksen orne skal være på mindst 6 m². Arealet skal dog være større, når stierne anvendes til bedækning.

Kapitel 5

Særlige bestemmelser vedrørende søer og gylte

§ 21. Dræftige søer og gylte skal om nødvendigt behandles mod eksterne og interne parasitter. Dræftige søer og gylte skal gøres rene, når de anbringes i farestien.

§ 22. Søer og gylte skal have rent, veldrænet og bekvemt lejeareal og bør have adgang til eget redebygningmateriale.

§ 23. Der skal være et frit areal bag ved soen eller gylten for at lette naturlig faring eller faring, hvortil der kræves hjælp.

§ 24. Farestier, hvor søer holdes løse, skal være forsynet med en beskyttelsesanordning til pattegrisene, som f.eks. farebøjler.

Kapitel 6

Særlige bestemmelser vedrørende pattegrise

§ 25. Om nødvendigt skal pattegrise have en

varmekilde og et fast, tørt og bekvemt leje adskilt fra soen, hvor de alle kan hvile samtidigt.

§ 26. Hvis der anvendes en fareboks skal pattegrisene have tilstrækkelig plads til at die uden vanskelighed.

§ 27. Klipping af hale og tænder må ikke foretages rutinemæssigt, men kun hvis der på bedriften er forhold, som betyder, at der vil ske skader på søers patter eller svins ører eller haler som følge af, at denne klipping ikke er foretaget. Hvis det viser sig nødvendigt at klippe eller slibe tænder, skal dette ske inden for fire dage efter fødslen.

§ 28. Pattegrise må ikke vænnes fra soen, før de er mindst tre uger gamle, medmindre det ellers ville gå ud over moderdyrets eller pattegrisenes velfærd eller sundhed.

Kapitel 7

Særlige bestemmelser vedrørende fravænnede grise, avls- og slagtesvin

§ 29. Svinene inddeles i flokke snarest muligt efter fravænningen.

Stk. 2. Svinene bør holdes i stabile flokke og blandes så lidt som muligt.

Kapitel 8

Indførsel fra tredielande

§ 30. For at kunne indføre svin fra tredielande til Danmark, skal dyrene ledsages af et certifikat udstedt af den kompetente myndighed i det pågældende land, hvorved det attesteres, at de mindst har fået en lige så god behandling som den, der er foreskrevet i direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav til beskyttelse af svin.

Kapitel 9

Straf

§ 31. Med bøde eller hæfte straffes den, der overtræder §§ 3 - 29.

Stk. 2. Er en overtrædelse begået af en aktieselskab, anpartsselskab, andelselskab eller lignende, kan der efter § 28, stk. 7, i dyreværnsloven pålægges selskabet som sådant bødeansvar. Er overtrædelsen begået af en kommune eller et

kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.

Kapitel 10

Ikrafttrædelse

§ 32. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 1994.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 4 træder dog først i kraft den 1. januar 1996. Bygninger, der er taget i brug inden den 1. januar 1996, skal senest opfylde § 4 den 31. december 2005.

Stk. 3. Bygninger, der er taget i brug før den 1. januar 1994, skal dog først opfylde de i § 3 nævnte arealkrav den 1. januar 1998.

Justitsministeriet, den 14. december 1993

ERLING OLSEN

/ Niels Boesen

Skriftlig fremsættelse (1. april 1998)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte.

(Lovforslag nr. L 42).

Lovforslaget har til formål at skabe bedre velfærd for drægtige søer og gylte, der holdes indendørs, ved at sikre, at væsentlige adfærdsmæssige og fysiologiske behov hos dyrene opfyldes.

De gældende regler om svins velfærd er fastsat i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 998 af 14. december 1993 om beskyttelse af svin. Bekendtgørelsen gennemfører rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Lovforslaget indebærer væsentlige og indgribende ændringer, og fremsættelsen nu sker derfor med henblik på, at forslaget fremsættes igen

i begyndelsen af den kommende folketingssamling. Der bliver på den måde bedre tid for alle til at gennemgå og forholde sig til forslaget.

Lovforslaget indebærer, at drægtige søer og gylte fremover som udgangspunkt alene må holdes i løsdriftssystemer, hvor der stilles visse minimumskrav til stiarealerne. Forslaget indeholder således krav om øget arealplads, ligesom der i lovforslaget indgår et forbud mod fuldspaltegulve. Det foreslås endvidere, at dyrene skal have adgang til temperaturregulerende foranstaltninger i form af overbrusningsanlæg eller lignende samt til halm eller andet, der kan give dyrene en mæthedsfølelse og noget rodemateriale. Det foreslås endelig, at kravene til boksstørrelser skærpes, hvor drægtige søer og gylte undertagelsesvis holdes i enkeltdyrsbokse.

Idet jeg henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg herved anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.